

**Tudományos ülésszak Klaniczay Tibor halálának ötödik évfordulóján
(Budapest, 1997. május 14.)**

Az MTA Irodalomtudományi Intézete tudományos ülésszakkal és emléktáblájának felavatásával emlékezett meg Klaniczay Tibor halálának ötödik évfordulójáról. Két ülésen, Bodnár György és Pirmát Antal elnökletével a következő előadások hangzottak el:

- Ritoókné Szalay Ágnes: *Templum pietatis*;
Horváth Iván: *Balassi „Maga kezével írott könyvének” szerkezete és címe*;
Bitskey István: *Balassi Egerben*;
Balázs Mihály: *Ecseői Báthory István és a jezsuiták*;
Kőszeghy Péter: *Botrány és szerelem*;
Bartók István: *Bisterfeld gyulafehérvári ars concionandija*;
Hargittay Emil: *Zrinyi híre a németeknek*;
Keserű Bálint: *Augustin Fuhrmann magyarul?*;
Kovács Sándor Iván: *Klaniczay és a textológia*;
Jankovics József: *A lektorijelentés-író*;
Petneki Aron: *Elapadó forráskiadásunk?*;
Sárközy Péter: *Klaniczay Tibor római kutatásai*.

**Janus Pannonius és a humanista irodalmi hagyomány
(Irodalomtörténeti konferencia, Pécs, 1997. május 23–25.)**

A Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézetének Reneszánsz-kutató Osztálya 1997-ben ismét Pécssett, a Janus Pannonius Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának Klasszikus Magyar Irodalomtörténeti és Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszékével, valamint a helyi Janus Pannonius Társasággal közösen rendezte meg szokásos tavaszi tudományos ülésszakát. A konferencia a Baranya Megyei Közgyűlés dísztermében zajlott, tudományos titkára Kecskeméti Gábor volt.

Május 23-án délután Pirmát Antal nyitotta meg a tanácskozást, majd elnökölt az első ülésen, ahol a következő előadások hangzottak el:

- Ritoókné Szalay Ágnes: *Csezmicétől Pannóniáig*;
Boda Miklós: *Janus Pannonius és Gregorius Tiphernas*;
Bollók János: *Janus és az ókori kommentárirodalom*;
Jankovits László: *Janus Pannonius filozófiai alapműveltségéről*;
Szelestei N. László: *Adalékok Janus Pannonius 18. századi ismeretéhez*.

Május 24-én délelőtt, a második ülés alkalmával, Ritoókné Szalay Ágnes elnökletével az alábbi előadások felolvasására került sor:

- Kárpáti Gábor: *Janus Pannonius feltételezett sírhelye*;
Lévay Edit: *Asztrológiai elemek Janus Pannonius költészetében*;
Tóth Tünde: *A hiperbóla*;
Vlado Rezar: *Tubero egy autográfnek bizonyult kéziratáról*;
Sokcsevits Dénes: *A horvát humanizmus magyarságképe a 16. században*.

Május 25-én délelőtt, Bitskey István elnökletével, a harmadik ülésen került felolvasásra:

- Eredics Péter: *Johannes Sambucus és Hadrianus Junius*;
Tüskés Gábor: *Zsámboky és Whitney*;
Stanislav Marijanović: *Janus Pannonius Horvátországban*;

Szabó András: *Joachim Georg Rheticus, Copernicus tanítványa Magyarországon* és Takács József: *Emlékezés Kardos Tibor korai műveire* c. előadása.

Május 23-án este a Baranya Megyei Közgyűlés dísztermében fogadást adott a konferencia tiszteletére Pécs város önkormányzata és a megyei közgyűlés. Május 24-én délután a konferencia résztvevői megkoszorúzták Janus Pannonius szobrát a Várkertben, majd pécsi műemlékekkel ismerkedtek.

Komoly reményünk van a konferencia anyagának – az elmúlt évi, *Neolatin irodalom Európában és Magyarországon* c. konferencia anyagához hasonlóan (lásd ItK, 1996, 758–759) – kötetben való megjelentetésére is.

A két konferencia a Janus Pannonius-hagyományok pécsi ápolásának történetében az 1972. évi konferenciához és annak 1975-ben Kardos Tibor és V. Kovács Sándor által publikált tanulmánykötetéhez mérhető jelentőségű állomás, amely pécsi tudományos körök (történész-irodalomtörténész-bibliográfus, régész, délszláv kapcsolattörténettel foglalkozó szakember, helytörténész) bekapcsolódására is alkalmat teremtett.

Kecskeméti Gábor

A magyar színház születése (Tudományos konferencia, Eger, 1997. augusztus 27–30.)

1988 óta negyedik alkalommal került megrendezésre az a konferencia, amely – ugyan változó címekkel – ugyanazt a célt tűzte maga elé: hogy teret adjon a 16–18. századi magyar drámával kapcsolatos új kutatási eredményeknek, összefogva a különböző szakterületek (irodalom- és színháztörténet, néprajz, zene- és művészettörténet, nyelvészet stb.) kutatóit.

Az eltelt évek alatt a konferencia tematikája és a résztvevők köre is kibővült: a hangsúlyosan jelen lévő iskoladráma-kutatás mellett a hivatásos színjátszás, a vásári komédiázás, az udvari színjátszás körét is felvállalta a tanácskozás; s 1994-ben már ismert külföldi tudósok is jelen voltak Egerben.

Az idei, az MTA Irodalomtudományi Intézete, a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Intézete, a Heves Megyei Művelődési Központ és az egri Dobó István Vármúzeum szervezte esemény a megemlékezés perceivel kezdődött: Szörényi Lászlónak, az MTA Irodalomtudományi Intézete igazgatójának emlékbeszéde után a résztvevők felavatták Tarnai Andor emléktábláját a Gárdonyi Géza Gimnáziumban. Ezt követte a konferencia hivatalos megnyitása a Művelődési Központ dísztermében (a megnyitó beszédet dr. Seregély István egri érsek, a magyar katolikus püspöki kar elnöke tartotta, a résztvevőket Kilián István köszöntötte).

Az első nap előadásai jól tükrözték az anyag sokszínűségét: az irodalomtörténeti előadások mellett (Szörényi László egy Savoyai Jenőről szóló, ismeretlen, latin nyelvű politikai drámát mutatott be, Czibula Katalin pedig Simai Kristóf *Igazházi* c. darabjának forrását elemezte, szakirodalmi tévhiteket oszlatva el) három néprajzi jellegű előadásra is sor került. Küllös Imola egy dramatikus közköltészeti műfaj, a kocsmái veszekedés (a részeges férj illetve feleség dialógusa) elemzésére vállalkozott, bemutatva a műfaj kapcsolódási pontjait a 17–18. századi drámák közjátékaihoz; Erdélyi Zsuzsanna a népi kéziratos gyűjteményekben szereplő dramatikus szövegekről, pl. a halottas certamenekről beszélt; Kriza Ildikó pedig egy 1702-es Mátyás-dramában a 17. század végi népballadák, hősi énekek (köztük a *Szilágyi és Hajmási*) motívumkincsét, toposzait fedezte fel. A szemiotika területére vezetett Petőfi S. János előadása, aki egy jezsuita drámaszerző,